

Експертний висновок до законопроекту згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

«Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання детінізації доходів та підвищення податкової культури громадян шляхом запровадження добровільного декларування фізичними особами належних їм активів та сплати одноразового збору до бюджету» (реєстр. № 5153-1 від 09.03.2021), внесений народними депутатами України Нестеренком К. О., Чорним Д. С.

2. Завдання законопроекту

Провести одноразове добровільне декларування активів фізичних осіб у період з 1 липня 2021 року до 1 липня 2022 року з метою звільнення від відповідальності за несплату податків та зборів фізичних осіб – резидентів, самозайнятих осіб, а також фізичних осіб – нерезидентів, які були резидентами на момент отримання (набуття) об'єктів декларування чи на момент нарахування (отримання) доходів, з метою детінізації економіки, створення передумов для подальшої імплементації в Україні Плану протидії розмиванню бази оподаткування та виведенню прибутку з-під оподаткування (Плану дій BEPS).

Законопроект є альтернативним до законопроекту № 5153 від 25.02.2021, внесеного Президентом України.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація законопроекту може збільшити надходження бюджетів за рахунок декларування та відповідної сплати збору з одноразового (спеціального) добровільного декларування до бюджету.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Вартісна величина впливу положень законопроекту на показники бюджетів буде залежати від вартості активів, зазначених фізичними особами в одноразових деклараціях, з яких сплачується збір за ставками 2,5 %, 3 % і 5 %.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Реалізація законопроекту не потребуватиме додаткових видатків із Державного бюджету України.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Проект Закону узгоджується з бюджетним законодавством.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Сума збору з одноразового (спеціального) добровільного декларування щодо задекларованих об'єктів визначається шляхом застосування до бази для нарахування такого збору таких ставок:

3 % – щодо валютних цінностей, розміщених на рахунках у банках в Україні, та майно, що знаходиться (зареєстроване) в Україні;

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B0400000099F72E008EA48300](#)

Підписувач [Воробей Світлана Іванівна](#)

Дійсний з [30.04.2020 12:26:18](#) по [30.04.2022 12:26:18](#)

Міністерство фінансів України

11220-03-3/9722 від 25.03.2021

5 % – щодо валютних цінностей, розміщених за кордоном на рахунках у банках, та майно, що знаходиться (zareєстроване) за кордоном;

2,5 % – щодо номінальної вартості державних облігацій України з терміном обігу більше ніж 365 днів без права дострокового погашення, придбаних декларантом у період з 1 січня 2021 року до 20 червня 2022 року до подання одноразової декларації.

Водночас встановлення ставок, нижчих за діючі ставки для дивідендів (5 і 9 %), призведе до того, що легалізація виявиться надто дешевою, особливо з огляду на те, що тіньова ставка для «відмивання» грошей у приватному секторі є у рази більшою. Крім того, застосування низьких ставок призведе до недоотримання бюджетом частини податкових надходжень, не сплачених раніше внаслідок ухилення від оподаткування.

Такий підхід в оподаткуванні перетворюється на податкову пільгу, що не є соціально справедливим порівняно до діючих умов оподаткування дивідендів сумлінних платників податків (5 і 9 %).

Законопроектом пропонується, що для цілей одноразового (спеціального) добровільного декларування коштів в національній та іноземній валюті у готівковій формі та/або банківських металах декларант має їх розмістити на поточних рахунках зі спеціальним режимом використання в банках України до моменту подання одноразової (спеціальної) добровільної декларації.

Водночас законопроект не передбачає обов'язку суб'єкта декларування зберігати кошти на спеціальних рахунках до закінчення кампанії одноразового декларування (до 1 липня 2022 року). Відсутність вказаної норми не сприятиме фіксації реального обсягу коштів, одержаних з порушенням вимог податкового законодавства, оскільки така сума може бути розміщена на рахунку, наприклад, лише на 1-2 банківських дні та в подальшому передана іншій особі, яка заявить право штучно легалізувати свою суму коштів.

Такий підхід не сприятиме розширенню бази оподаткування у разі запровадження у подальшому непрямих методів контролю за доходами і витратами.

Крім того, законопроект потребує доопрацювання в частині надання права центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, до якого подається одноразова декларація, використовувати у випадках, визначених Податковим кодексом України, дані та інформацію, відображені декларантом в одноразовій декларації, без дотримання строку давності, визначеного в абзаці першому пункту 102.1 статті 102 Кодексу (1095 днів).

Ураховуючи викладене, законопроект не підтримується.

Заступник Міністра фінансів України

Світлана ВОРОБЕЙ